

Reakcia SVP k správe NKÚ

4.3.2021

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik (SVP) sa nestotožňuje so závermi Analýzy výdavkov použitých na realizáciu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami zverejnenú Najvyšším kontrolným úradom Slovenskej republiky (NKÚ) a považuje ich za nepresné vytrhnuté z kontextu.

Metóda, ktorá je v analýze NKÚ použitá špecifikuje prácu s množstvami, jednotkovými a celkovými cenami podľa tzv. súpisu vykonávaných prác, ktorá však nezohľadňuje konkrétne špecifiká jednotlivých stavieb napríklad vzhľadom na ich charakter, konštrukčné riešenie, tvar či vzdialenosť od najbližšej dodávky materiálu a podobne. Analýza jednotkových cien cenníkových položiek, ktoré sú orientačné voči smerným orientačným cenám absolútne opomína aj fakt voľnej cenotvorby ponúk uchádzačov vo verejnom obstarávaní (VO), keďže za relevantné hodnoty jednotkových cien boli uplatnené hodnoty víťazných ponúk podľa zmlúv o dielo. SVP súčasne pri stanovení predpokladanej hodnoty zákazky (PHZ) postupuje v súlade s Príručkou k procesu VO Operačného programu Kvalita životného prostredia, kde v prípade stavebných prác možno na preukázanie výšky PHZ použiť samotný aktuálny rozpočet stavby, ktorý je vypracovaný a opečiatkovaný autorizovanou osobou.

Hodnotiaci mali k dispozícii všetky projekty PPO, no poukázali na cenníkové položky v projektoch, ktoré mali jednotkové orientačné ceny vyššie o 20% ako smerné orientačné ceny, pričom oveľa väčší počet položiek mal rádovo nižšie hodnoty. Cieľom analýzy bolo pravdepodobne overiť hypotézu, či existovali významné rozdiely v jednotkových cenách tých istých stavebných položiek v rámci projektov protipovodňovej ochrany (PPO) a či sa jednotkové ceny týchto stavebných položiek významne líšili od ich smerných orientačných cien. Z analýzy vyšlo, že rozdiely v jednotkových cenách existovali a v prípade SVP boli v objeme takmer 4 mil. €, avšak tá istá analýza konštatuje, že značná časť stavebných položiek mala jednotkovú cenu nižšiu ako ich zhodné smerné orientačné ceny. Najväčšiu hodnotu úspor pri týchto položkách zrealizoval SVP a to v objeme 26 mil. €. Z toho vyplýva, že podľa predmetnej analýzy NKÚ mal SVP ušetriť 22 mil. €. Samozrejme, ani konštatovanie o ušetrení 22 mil. € nie je objektívne a nemá žiadnu relevantnú vypovedaciu schopnosť. Presnejšie by bolo konštatovanie, že procesom VO, ktoré prísne podlieha zákonu aj vzhľadom na fakt, že ide o čerpanie finančných zdrojov EÚ došlo k objektivizácii obstarávaných cien projektov PPO a tak, ako nie je správne vybrať (účelovo) „najdrahšie“ položky, nie je reprezentatívne vybrať „najlacnejšie“ položky. V súlade so zákonom o VO je SVP oprávnený preverovať a pýtať sa výlučne na mimoriadne nízke ponuky. V prípade vysokých ponúk mu to zákon neumožňuje.

O hospodárnom používaní verejných prostriedkov SVP hovorí najlepšie fakt, že v projektoch PPO realizovaných/pripravovaných a financovaných zo zdrojov EÚ dosahuje priemer výslednej ceny po VO v pomere k PHZ 70,70 %. Pri použití metodiky z analýzy NKÚ môžeme konštatovať, že SVP tak pri projektoch PPO financovaných z OP KŽP ušetril v porovnaní so smernými orientačnými cenami **31 795 719,60 €**, čo predstavuje rozdiel medzi hodnotou PHZ (= smerné orientačné ceny) 108 533 783,97 € a hodnotou víťazných ponúk 76 738 064,37 €.

SVP vždy koná pri VO len v zmysle platnej legislatívy, ktorá je najmä pri čerpaní finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ prísne kontrolovaná a posudzovaná.